

Årsredovisning 2023

Svensk luftambulans

Foto: Klas Sjöberg

Svensk luftambulans är ett kommunalförbund med huvudkontor i Karlstad.

Medlemmar i förbundet har under verksamhetsåret varit regionerna Värmland, Dalarna, Norrbotten, Västerbotten, Uppsala och Västra Götalandsregionen.

Kommunalförbundet ansvarar för att driva ambulanshelikopterverksamhet och annan därtill knuten verksamhet åt medlemmarna samt verka för etablering av en nationell samordning av ambulanshelikopterverksamhet.

Innehåll

1	Inledning.....	3
2	Kommunalförbundet.....	4
3	Förvaltningsberättelse	5
3.1	Den kommunala koncernen – kommunalförbundet Svensk Luftambulans.....	5
3.1.1	Vision och värdegrund	5
3.1.2	Den politiska organisationen och samverkansytor	5
3.2	Översikt av verksamhetens utveckling.....	6
3.3	Utträde som medlem	7
3.4	Befintliga helikoptrar	8
3.5	Administration	8
3.6	Flygskolan (ATO).....	9
3.7	Teknisk avdelningen.....	9
3.8	Med-SLA.....	10
4	Viktiga förhållanden för resultat & ekonomisk ställning	11
4.1	Samverkan med andra aktörer	11
4.2	Ekonomisk utveckling	11
4.3	Personal	12
4.4	Arbetsmiljö	13
4.5	Händelser av väsentlig betydelse	14
4.5.1	Tillgänglighet.....	15
4.5.2	Flygtid och genomförda uppdrag.....	15
4.5.3	Värmland.....	16
4.5.4	Dalarna.....	17
4.5.5	Västra Götaland.....	18
4.5.6	Uppsala.....	19
4.5.7	Norrbottn.....	20
4.5.8	Västerbotten	21
4.6	SLA:s medicinska avdelning.....	22
5	Styrning och uppföljning av verksamheten.....	23
5.1	Måluppfyllelse (se även bilaga måluppfyllelse med aktiviteter)	23
5.1.1	Långsiktiga mål (2–5 år).....	23
5.1.2	Kortsiktiga mål för SLA (2023)	23
5.1.3	Finansiella mål för 2023 (måluppföljning).....	24
5.2	Kontrollområden 2023.....	25
5.3	Uppföljning kontrollområden	25

6	God ekonomisk hushållning	27
6.1	Finansiell analys	27
6.1.1	Driftredovisning 2023.....	27
6.2	Årsresultat 2023	27
7	Finansiella rapporter	29
7.1	Resultaträkning	29
7.2	Balansräkning.....	30
7.3	Noter.....	31
8	Kassaflödesanalys	35
9	Drift- och investeringsredovisning	36
9.1	Investeringsredovisning	36

1 Inledning

Med mycket god tillgänglighet har Svensk Luftambulans (SLA) skött den operativa ambulanshelikopter verksamheten på baserna i Karlstad, Mora, Gällivare och Lycksele, samt tekniskt underhåll i verkstaden på Karlstad flygplats. Det resulterade i en sammanlagd flygtid på 2179 timmar. Vi kan konstatera att SLA som kommunalförbund har en samverkansform som fungerar mycket bra för de regioner som är medlemmar. I tider där ett allt större fokus behöver läggas på beredskap och kontinuitetsplanering, är SLA en viktig aktör för att tillsammans med medlemmarna säkerställa att en luftburen prehospital intensivvård kan upprätthållas under olika förhållanden. Med bakgrund av detta ser vi också ett behov om att samverkan stärks ytterligare inom detta område i Sverige.

Omvärldsfaktorer har starkt påverkat SLA:s ekonomiska utfall för 2023. Det höga ränteläget och en högre valutakurs samt en justering av pensionskostnader har bidragit till ett negativt resultat. Om verksamhetens kostnader justeras för dessa pensionskostnader, för åren 2023 och 2022, blir kostnadsutvecklingen mellan åren 1,08 %.

Som en del av uppföljningen av ekonomin genomfördes 2023 en genomlysning avseende SLA:s tekniska underhåll och flygskola. Genomlysningen gjordes av ett externt företag. Slutrapporten visar att egen regi för dessa verksamheter är både kostnadseffektivt och mer flexibelt för organisationen. SLA har med andra ord valt rätt väg och är konkurrenskraftiga i relation till andra aktörer.

Region Uppsala och Västragötalandsregionen lät under 2022 meddela att man hade för avsikt att avsluta sitt medlemskap i SLA. Båda regionerna inkom med en formell uppsägning av sitt medlemskap. Under 2023 fattade direktionen beslut om att bevilja ett tidigare utträde än den treåriga uppsägningstid som formellt gäller enligt förbundsordningen. Medlemmarnas respektive regionfullmäktige har under hösten 2023 godkänt ett tidigare utträde.

Region Uppsala kommer att kvarstå i ett fortsatt samarbete kring den medicinska utvecklingen. Det är ett arbete som SLA aktivt kommer fortsätta att utveckla inom ramen för den medicinska avdelningen, Med-SLA. Medlemsregionerna tillsammans med SLA utför idag ett uppdrag av mycket hög kvalitet och målsättningen är att kontinuerligt och ytterligare utveckla detsamma.

Inför året 2024 står SLA inför flera spännande utmaningar. Bland de viktigaste områdena vill vi lyfta fram:

- Upphandlingsprocess med syfte att säkerställa en utbytesstrategi för befintliga helikoptrar.
- Dialog och aktiviteter för att utöka medlemskretsen.
- Fortsatt arbete och uppföljning av åtgärdsplan för ekonomi i balans.

Vi har ett händelserikt och utmanande år framför oss men ser samtidigt framåt med stor optimism inför den fortsatta utvecklingen av förbundet och luftburen prehospital intensivvård.

Anders Öberg
Ordförande direktionen

Anna-Lena Danielsson
Vice ordförande direktionen

2 Kommunalförbundet

Kommunalförbundet Svensk Luftambulans bildades av Landstinget Dalarna och Landstinget Värmland under våren 2014, för att bedriva en gemensam ambulanshelikopter verksamhet åt medlemsregionerna. Syftet med förbundet var och är fortfarande att driva utvecklingen mot en nationell, heltäckande och samordnad verksamhet.

Under våren 2015 blev Västra Götalandsregionen medlem i kommunalförbundet och från den 1 juli samma år togs driften av Sävebasen över av Svensk Luftambulans. Från 1 juni 2018 bedrevs verksamheten, under en övergångsperiod, av en privat operatör i avvaktan på upphandling av en ny helikoptertyp.

I februari 2016 blev Region Uppsala medlem i förbundet. Deras operativa verksamhet bedrevs dock av en privat operatör. Övertagandet av verksamheten beräknades att ske senare.

Under 2019 ansökte Region Norrbotten och Region Västerbotten om och beviljades medlemskap i Svensk Luftambulans. De ingår som medlemmar i förbundet sedan 1 januari 2020. Den operativa verksamheten i Region Norrbotten övertogs den 1 juni 2021 och i Region Västerbotten den 28 december 2021.

Kommunalförbundet leds av en direktion som består av två ordinarie ledamöter och två ersättare från varje medlemsregion.

Ledamöter under verksamhetsåret 2023 har varit Ulric Andersson och Patrik Fornander från Region Värmland, Sebastian Karlberg och Björn Ljungqvist från Region Dalarna, Maria Hjærtqvist och Linn Brandström från Västra Götalandsregionen, Björn-Owe Björk och Vivianne Macdisi från Region Uppsala, Anders Öberg och Kenneth Backgård från Region Norrbotten samt Anna-Lena Danielsson och Hans-Inge Smetana från Region Västerbotten.

Anders Öberg har varit ordförande och Anna-Lena Danielsson vice ordförande i direktionen under 2023.

Ersättare har varit Erik Evestam och Sara Kihlström från Region Värmland, Sofia Jarl och Ulf Berg från Region Dalarna, Gustaf Josefsson och Helene Eliasson från Västra Götalandsregionen, Malin Sjöberg Högrell och Salima Korshed från Region Uppsala, Monika Nordvall Hedström och Camilla Friberg från Region Norrbotten samt Jonas Karlberg och Maria Lundqvist Brömster från Region Västerbotten.

Under året har direktionen tillsatt ett arbetsutskott med en ledamot från varje medlemsregion. Ledamöter i arbetsutskottet har varit Maria Hjærtqvist, Björn-Owe Björk, Ulric Andersson, Anna-Lena Danielsson, Sebastian Karlberg och Anders Öberg.

Inga avgående ledamöter eller ersättare under verksamhetsåret 2023.

Direktionen har haft sju sammanträden under verksamhetsåret.

3 Förvaltningsberättelse

3.1 Den kommunala koncernen – kommunalförbundet Svensk Luftambulans

3.1.1 Vision och värdegrund

Svensk Luftambulans vision

Svensk Luftambulans vision är att verka för nationellt samordnad och jämlik luftburen prehospital akutsjukvård och intensivvårdstransporter av högsta kvalitet, som ökar överlevnad och förebygger allvarliga medicinska komplikationer hos svårt skadade och sjuka patienter. Verksamheten bedrivs med hög flygsäkerhet och bästa tillgänglighet.

Svensk Luftambulans värdegrund

- Rädda liv utan att riskera liv – Säkerheten kommer alltid först
- Prioriteringar sker alltid efter patientens behov
- Alla människor har lika värde och ska bemötas med empati och respekt.

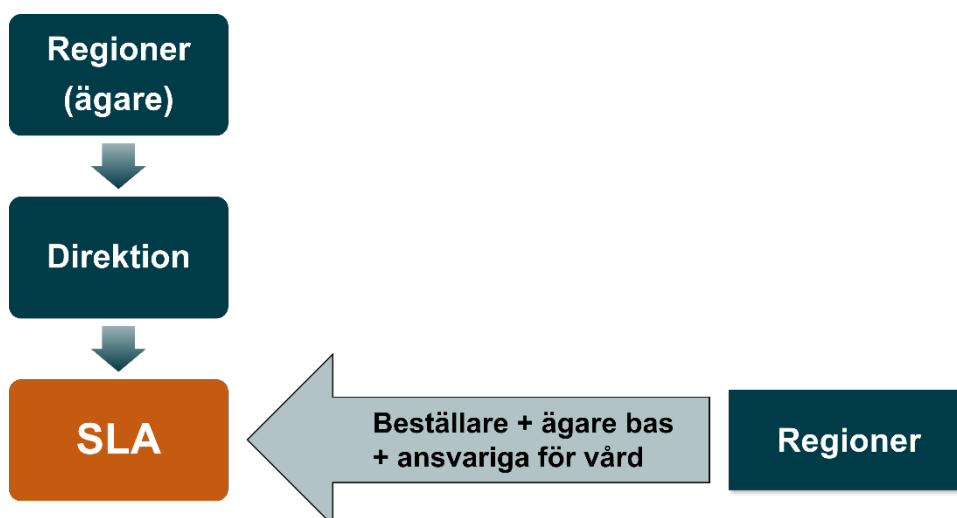
Värdegrunden innebär att Svensk Luftambulans genomsyras av en humanistisk grundsyn där respekten för människors lika och okränkbara värden, jämlikhet och jämställdhet betonas. Alla patienter och anhöriga ska känna sig säkra och trygga samt bli väl bemötta av alla verksamhetens företrädare.

De prioriteringar som verksamheten tvingas göra sker alltid efter patientens behov.

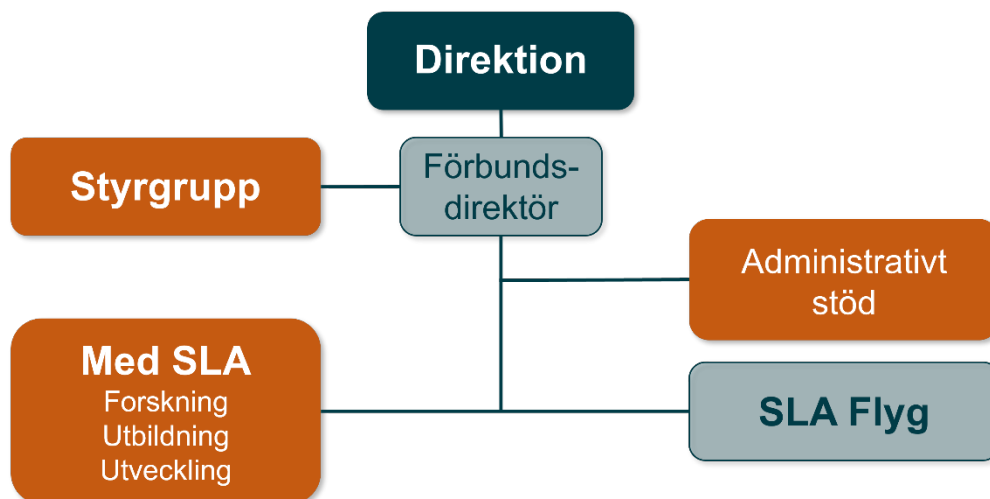
Värdegrunden ska prägla medarbetarnas förhållningssätt mot varandra och möten med andra. Allas insatser och synpunkter är viktiga i denna specialiserade verksamhet.

Gott samarbete och goda relationer är en förutsättning för ett väl utvecklat säkerhetsarbete. Alla i ledningen och alla anställda är ansvariga för att säkerheten genomsyrar hela organisationen.

3.1.2 Den politiska organisationen och samverkansytor

Direktionen inom Svensk Luftambulans (SLA) är organisationens högsta beslutande och består idag av 12 ledamöter samt 12 ersättare. Direktionen beslutar bland annat om mål och riktlinjer för verksamheten, budget och andra stora ekonomiska frågor. Ansvarig för organisation och högst beslutande tjänsteperson inom kommunalförbundet är förbundsdirektören.

3.2 Översikt av verksamhetens utveckling

Operativ verksamhet har bedrivits vid baserna i Karlstad, Mora, Gällivare och Lycksele under hela året samt underhållsverksamhet i verkstaden i Karlstad. Verksamheten har bedrivits med god tillgänglighet och uppfylld målbild i det säkerhetsrelaterade arbetet.

Under första delen av 2023 slutfördes en genomlysning av SLA:s tekniska underhåll och flygskola. Genomlysningen genomfördes av ett upphandlat företag, Trilogik. Slutrapporten från genomlysningen visar att SLA:s upplägg med att bedriva tekniskt underhåll och flygskola inom egen verksamhet är en kostnadseffektiv lösning i relation till att upphandla liknande tjänster.

Under året har grunden lagts för att utföra visst tungt underhåll i Gällivares hangar, vilket kommer bidra till mindre positioneringsflygningar. Tillsyner kommer genomföras löpande med start under 2024. Tillsyn har utförts som test under året med gott resultat.

Under året har tillståndsmyndigheten Transportstyrelsen utövat tillsyn på våra samtliga fyra tillstånd, AOC, CAMO, ATO och Part-145. Särskilt hösten var intensiv med tre verksamhetskontroller inom åtta veckor. Samtliga kontroller är hanterade och stängda.

I september 2023 erhöll SLA nytt Part-145-tillstånd efter tillträdeskontroll. Det är tillstånd för underhållsorganisationen och det är en ändring av det europeiska regelverket som är bakgrunden. Den stora förändringen är att vi implementerar safety management även i Part-145. Vi har i och med detta utsett teknisk safety manager och teknisk compliance monitoring manager som Transportstyrelsen godkänt för Part-145-tillståndet.

Ledningsfunktionen har haft viss rörelse på personalsidan, främst på grund av sjukskrivning. En ersättare har tillfälligt klivit in, efter myndighetens godkännande. En rekrytering genomförd, godkännande och introduktionsprocess har genomförts under slutet av året. Tjänsten tillsattes med en internt sökande medarbetare.

Under maj månad genomfördes SLA-dagarna vid två tillfällen med ett mycket gott resultat. Här samlas all personal för utbildning, information och erfarenhetsutbyte.

Under juni månad deltog SLA via Accountable Manager på European HEMS and Air Ambulance Committees årsstämma. Det är en intresseorganisation som gemensamt arbetar med medlemmarnas intressen i bland annat Europeiska myndighetsforum.

Under hösten tecknades avtal om ett nytt system för planering och uppföljning för den operativa verksamheten och luftvärdighet. Systemet heter Air Maestro och kommer implementeras med start Q1 2024.

Personalläget vid huvudkontoret har varit relativt stabilt under året. Utöver den operativa verksamheten har vi haft en bra fördelning mellan fysisk närvaro och hemarbete. Sjukfrånvaron har varit relativt låg.

3.3 Utträde som medlem

Region Uppsala och Västragötalandsregionen lät 2022 meddela att man ville avsluta sitt medlemskap i SLA och inkom därför med en formell uppsägning av medlemskapet.

Bakgrunden till uppsägningarna är följande:

- Förslag om reviderad förbundsordning medger inte längre övergångslösningar.
- Upphandlingsprocessen av medeltung helikopter ansågs blir för dyr då två medlemmar lämnade upphandlingsprocessen och behöll helikoptertypen H145.

Ett förtydligande har gjorts vid revideringen av förbundsordningen om att en medlem inte som en långsiktig lösning kan köpa operativ verksamhet externt.

Region Uppsala vill fortsatt vara en del av Med-SLA i ett avtalsförhållande med SLA.

Under 2023 har beslut fattats av direktionen om att bevilja ett tidigare utträde än de tre års uppsägningstid som formellt gäller enligt förbundsordningen. Medlemmarnas respektive regionfullmäktige har under hösten 2023 godkänt ett tidigare utträde. En reglering av kostnaderna för den återstående tiden har även överenskommit och beslutats.

3.4 Befintliga helikoptrar

Då nya helikoptrar beställdes till Region Norrbotten och Region Västerbotten, ingick i kontraktet även en uppgradering av befintliga helikoptrar till samma status.

I samband med en tillsyn modifierades de äldre helikoptrarna till samma version som de tre nyare. SLA har en nära enhetlig flotta av Airbus H145 version D3.

3.5 Administration

Under 2022 antogs en reviderad förbundsordning för SLA. Ambitionen har varit att även sammanfoga förbundsordningen med en ny ekonomimodell. Dessvärre har det fått stå tillbaka till följd av två medlemmars begäran om utträde ur förbundet. En ny modell kommer nu att anpassas för de kvarvarande medlemmarna.

Ett arbete kring SLA:s övergripande verksamhets- och säkerhetsskydd har påbörjats och kommer att fortgå under 2024.

Under 2023 har SLA haft ett större fokus på strategier för beredskap- och kontinuitetsplanering. Ett arbete som fortsätter även under 2024.

SLA har påbörjat ett arbete för att lägga grunden för en krigsorganisation i samverkan med medlemmarna.

Mycket tid åtgått för att lägga grunden för beslutet om hanteringen av ett tidigare utträde från kommunalförbundet gällande Västragötalandsregionen och Region Uppsala. En överenskommelse om reglering av de ekonomiska mellanhavandena har gjorts samt beslutats. Samtliga medlemmar har även fattat beslut om att godkänna ett tidigare utträde med stöd av underlag för reglering.

Flera uppdateringar har gjorts inom området kommunikation. SLA:s webbplats har uppdaterats och ett nytt digitalt verktyg för interna nyhetsbrev har införts.

Arbete med SLA:s struktur kring IT-stöd fortgår, i dialog med IT-leverantören Atea. En IT-strateg har påbörjat ett arbete på plats vid SLA för att på ett bättre sätt kunna säkerställa den framtida driften inom IT-området.

Flera upphandlingar har genomförts och startats upp under året bl.a. avseende godstransporter, företagshälsovårdstjänst för baserna i Gällivare och Lycksele, samt tillgång till flygsimulator för utbildning för vår flygande besättning.

En genomlysning utförd av en fristående konsult avseende flygskolan och tekniskt underhåll slutfördes i början av året. Det var ett arbete som fordrat mycket tid från befattningshavare

vid huvudkontoret. Resultatet från genomlysningen är redovisat och klargör att SLA valt rätt väg i fråga om att bedriva dessa delar i egen regi.

Utveckling av det administrativa stödet från Region Värmland har fortsatt under 2023. Två uppföljningar har skett under 2023 tillsammans med avtalsansvarig från Region Värmland.

3.6 Flygskolan (ATO)

SLA ATO har under 2023 utbildat fyra nya piloter, två för placering i Gällivare och två för placering i Lycksele. Fördelningen har varit två under tidig vår och två under hösten.

SLA har också rekryterat två nya instruktörer som genomfört sin utbildning initialt och kommer att få en vidareutbildning inom ramen för återkommande utbildning under 2024.

Planering och budget lades för ovanstående med undantag av att enbart rekrytera två piloter, men behov av ytterligare två fanns.

Under 2023 har också Transportstyrelsen genomfört VK FCL och VK ATO. Detta har mest påverkat HT som har haft en hel del administrativa uppgifter som än i dag inte riktigt är i mål.

Inför 2024 har budget lagts för två piloter samt för att de två nya instruktörerna ska få sin PC kontrollantutbildning. Planerar även för att uppgradera en PC kontrollant till fullständig kontrollant.

3.7 Tekniska avdelningen

På personalfronten har vi behövt tackla en hel del rockader med anledning av att två operativa tekniker och en base maintenance tekniker har avslutat sina anställningar vid SLA. Dessutom valde vår tillsynsledare att kliva av den rollen och gick därmed tillbaka till en operativ teknikertjänst i Karlstad. Den operativa sidan har då fyllts på med den andra av våra två base maintenance tekniker. Dessutom har en av våra mekaniker glädjande nog slutfört sin on-the-job-training och typkurs på vår H145 helikopter och därmed klivit in i rollen som tekniker.

En ny tillsynsledare har rekryterats och en rekrytering av ytterligare en mekaniker alternativt tekniker (base maintenance) har påbörjats. Den senare har dock satts på paus och vi kikar på alternativa lösningar. SLA påbörjade även en rekrytering för att stärka logistiksidan men då vi inte kom i mål med rekryteringen gick vi vidare med en intern lösning där ansvaret för logistiken kombineras med mekanikertjänst. Summerat medför det att vi går in i 2024 med en nedbantad base maintenance organisation och därmed även en lägre redundansnivå rent personalmässigt gentemot den operativa verksamheten, jämfört med 2023. I övrigt kombineras sedan december månad tjänsten som underhållsplanerare med rollen som Technical Compliance Monitoring Manager (TCMM).

Produktionsmässigt har fyra större tillsyner, så kallade rullande 800 timmars inspektioner, passerat genom vår base maintenance hangar. Vi har även kört några av de mindre tillsynerna (400 timmars och/eller 12 månaders) i vår hangar i Gällivare. Det har även jobbats med en hel del förbättringar kopplat till våra helikoptrar bland annat i form av att skapa förutsättningar för att kunna transportera kuvös i Lycksele samt installation av så kallade Bear Paws

som förbättrar stabiliteten i mjuk terräng. Vi har även behövt demontera våra IBF-filter under delar av året i avvaktan på förbättringsåtgärder från Airbus. Teknisksidan har även implementerat en ny version av vårt tekniska uppföljningssystem samt utökat samarbetet med Airbus och andra operatörer inom både Part-145 och Part-CAMO-verksamheten.

Nya avtalsförhandlingar kopplat till reservdelsförsörjning har påbörjats med Airbus under Q4 och dito signerades med motortillverkaren Safran i februari 2023. Sist med inte minst har ett digert arbete lagts ner för att få igenom ett godkännande av det nya Part-145 tillståndet.

3.8 Med-SLA

Med-SLA är SLA:s medicinska avdelning som under 2023 bestått av en forskningsansvarig och en utbildningsansvarig. Dessa leds av en medicinskt samordningsansvarig. Uppgifterna för Med-SLA är av en samordnande och understödande karaktär där målsättningen är ”god vård” i form av hög medicinsk kvalitet i medlemsregionernas verksamhet. Med-SLA är också SLA:s interna organisationsstöd avseende medicinsk kompetens.

Med-SLA har även informella samarbeten av olika omfattning med andra externa regioner. Ett arbete pågår för att i närtid enas om mer formella former för sådant samarbete. En utveckling med formella avtal med flera regioner om medicinskt samarbete utan medlemskap i SLA kommer också ställa ökade krav på Med-SLA.

Forskningsrapport Med-SLA

Forskningen fokuserar på för nordisk ambulanshelikoptersjukvård kliniskt viktiga frågeställningar, och syftar till stor patientnytta. Mer än 18 prehospitla artiklar har publicerats 2018–2022. 2023 blev ett rekordår för SLA med sju publikationer. Vi har under året lyckats publicera vår stora internationella multicenterstudie PHASTER i en s.k. high-impact journal. Ett bra forskningssamarbete har etablerats med ledande akademiska institutioner och HEMS-organisationer i våra nordiska grannländer (Norsk luftambulans, Dansk HEMS, FinnHEMS).

SLA-kvalitetsdatabas med uppdragsregistrering via LogEze har under 2023 implementerats i skarp drift. Den kommer resultera i goda möjligheter för multicenterstudier och med vetenskaplig kvalitet visa på SLA:s högkvalitativa ambulanshelikopterverksamhet.

SLA:s forskningschef har publicerat >24 prehospitla publikationer varav flertalet som huvudansvarig forskare (sistanamn). Forskningschefen handleder flera doktorander och var medorganisatör för den internationella O-HEMS-C ambulanshelikopterkonferensen. Genom forskningen har ett fint samarbete med prehospitla organisationer, expertkommittéer och beslutsfattare uppnåtts, där SLA uppfattas som en mycket seriös och kompetent aktör.

(Se även bilaga ”forskningsrapport”)

4 Viktiga förhållanden för resultat & ekonomisk ställning

4.1 Samverkan med andra aktörer

En del av SLA:s uppdrag och frågor är närliggande Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg (KSA). Under året har olika samverkansfrågor och erfarenheter diskuterats mellan förbunden. Ett fortsatt arbete kommer att ske och i den långsiktiga strategin finns en ambition om ett fördjupat samarbete på sikt.

SLA har under 2023 haft ett fortsatt samarbete med Norsk Luftambulans samt med vår finska motsvarighet Finnhems. Ett antal möten har utvecklats till ett ömsesidigt och positivt utbyte av erfarenheter.

SLA har under året deltagit på plats tillsammans med övriga nordiska länder som bedriver ambulanshelikopterverksamhet, vid den årliga Ehac konferensen med årsstämma, där SLA är medlemmar sedan starten av kommunalförbundet.

Under september månad deltog under tre dagar SLA vid den årliga FLISA-kongressen (Föreningen för ledningsansvariga inom svensk ambulanssjukvård). SLA var representerade såväl i utställningen som i föreläsningsprogrammet.

4.2 Ekonomisk utveckling

De ekonomiska förutsättningarna för SLA har fortsatt påverkats av omvärldsläget. En stor del av kostnadsutvecklingen är kopplad till ökade räntekostnader, eurokurs, personal- och pensionskostnader samt bränslekostnader. Personalkostnaderna är i huvudsak kopplade till övertid i samband med sjukfrånvaro. En hantering av pensionskostnader som hör till år 2022 belastar även 2023 års resultat. Om verksamhetens kostnader, för ovan nämnda pensionskostnad, justeras för respektive år 2023 och 2022, blir kostnadsutvecklingen mellan åren 1,08 %.

Kostnaderna för Med-SLA:s utbildningsverksamhet har hållits väl inom budget.

SLA:s försäkringskostnader har kunnat sänkas efter en genomgång under året.

Förbundets rörliga kostnader är direkt kopplade till flygtiden för helikoptrarna, vilken styrs av inkomna larm samt väderbegränsningar som hindrar flygning. Flygtiden har varierat mellan åren men möjligheten att göra rimliga bedömningar har ökat sedan verksamheten startades. Flygtid och kriterier för utlarmning är den enskilt största parametern för en medlemsregion att själv påverka kostnaderna. Under året ses en minskning av antalet flygtimmar i Dalarna och Värmland samt en ökning av flygtimmar i Västerbotten och Norrbotten.

Som ett led i att på sikt stabilisera räntekostnaderna har åtgärder vidtagits. Samtliga nuvarande medlemsregioner är anslutna till Kommuninvest vilket innebär att SLA under året fört en dialog med dem som framtida långgivare. Frågan har tidigare skjutits på framtiden i väntan på att den reviderade förbundsordningen skulle beslutas och senare till följd av begäran om utträde från två medlemmar. Detta har inneburit en fördröjning när det gäller hantering av långgivare. Det har under året även förts en dialog med nuvarande långgivare, Nordea om deras framtida förutsättning att vara ett alternativ.

Förutsättningarna om att genomföra delar av tyngre underhåll på basen i Gällivare har undersökts, i syfte att minska antalet flygtidstimmar vid förflyttning av helikopter. Transportstyrelse har under 2023 gett klartecken för detta.

En åtgärdsplan för att möta den ekonomiska utvecklingen har beslutats av direktionen. Planen har följts upp vid styrgruppsmöten samt vid arbetsutskottets och direktionens möten. Arbetet fortsätter under 2024.

Under året har SLA hanterat en utträdesprocess för två medlemmar. De ekonomiska mellanhavandena har klargjort och reglerats i samband med årsskiftet 2023/2024.

Som en del av åtgärdsplanen avseende ekonomi, har åtgärder vidtagits gällande schema och bemanning med syfte att spara pengar.

En genomlysning av tekniskt underhåll och flygskola har genomförts och redovisats under året. Denna visar att SLA har en bra strategi i förhållande till den privata marknaden.

Direktionen har fattat beslut om princip för återställande av årets negativa resultat.

4.3 Personal

Antal anställda 2023-12-31

I gruppen piloter ingår ett antal befattningshavare med kombinerade tjänster där både chefsuppdrag och flygtjänst ingår. Gruppen består av åtta kvinnor och 77 män. Sex piloter är tjänstlediga varav en har slutat sin tjänst. Tjänstlediga piloter i Västragötalandsregionen är fortfarande medräknade i tabellen nedan.

Region Värmland		Jämställdhet per 2023-12-31								Sida: 1
: Totalt										
Basenhet	-----Tillsvidareanst-----				-----Visstidsanst-----					
	---Kvinnor---		---Män---		---Kvinnor---		---Män---			
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel		
SLA Gemensamt (959)	8	9.2	77	88.5	0	0.0	2	2.3		
Summa	8	9.2	77	88.5	0	0.0	2	2.3		

Övertid

Den sammanlagda övertiden för år 2023 är ca 4100 timmar. Antalet timmar är jämförbart med 2022 då övertiden var 4050 timmar.

Region Värmland		Övertid - timmar 2023-01 -- 2023-12											Sida: 1
Basenhet SLA Gemensamt													
	2023-01	2023-02	2023-03	2023-04	2023-05	2023-06	2023-07	2023-08	2023-09	2023-10	2023-11	2023-12	Totalt
Ersatt med pengar													
- Enkel	65	39	63	33	58	49	42	37	71	53	38	34	580
- Kval	135	207	222	170	339	285	212	124	495	357	152	224	2921
- Fyllnad	0	0	88	15	114	40	9	66	133	48	103	0	615
*Summa	200	246	373	219	511	374	262	227	698	458	292	258	4117
Ersatt med tid													
- Enkel	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
- Kval	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
- Fyllnad													
*Summa	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
J/B Läkare T/P													
TOTALT	200	246	374	219	511	374	262	227	698	458	292	258	4118

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron är 2,2 procent för helåret 2023, varav hälften utgör sjukskrivningar som varade längre än 60 dagar.

Region Värmland		Arbetad tid och sjuktimmar 2023-01-01 -- 2023-12-31 Periodiserat						Sida: 1
Totalt								
Basenhet	Ordinarie timmar	Faktiska timmar	Totalt	Sjuktimmar Sjukers	%	>=60 dgr Sjuk.tim.	%	
SLA Gemensamt (959)	130436	129702	2893	0	2.22	1550	53.57	
Summa	130436	129702	2893	0	2.22	1550	53.57	

4.4 Arbetsmiljö

Det systematiska arbetsmiljöarbetet har fortgått under året och arbetsplatsträffar och skyddsronder har genomförts. Arbete med att ta fram en alkohol- och drogpolicy för SLA blev klart och förankrades med Transportstyrelsen under senare delen av 2022. Under 2023 har alkoholtester införts på baserna och vid huvudkontoret i Karlstad.

4.5 Händelser av väsentlig betydelse

Den enskilt största händelsen under året är hanteringen av utträdet för två medlemmar. Det påverkar SLA på flera olika sätt, framför allt i ambitionen att bidra till att skapa en bättre struktur för nationell samordning. Arbetet med att hantera förutsättningarna för utträdet har hanterats enligt beslut av direktionen.

Den genomlysning som genomförts avseende tekniskt underhåll och flygskola har haft en stor betydelse och har samtidigt påverkat verksamheten.

Under hösten 2023 påbörjade SLA arbetet med en förstudie inför en framtida upphandling av nya helikoptrar. Syftet är att kunna hantera en utbytesstrategi liksom att skapa alternativ för nya medlemmar i förbundet.

Direktionen har under året beslutat om en ökad resurs till Med-SLA för att stärka fakulteten avseende AMTT-kurser samt för att tillsätta en utvecklingsansvarig funktion.

En förstudie har genomförts kring ett bredare införande av PinS. Utgående från detta har en projektplan tagit fram samt underlag för ett utökat tillstånd för SLA om att flyga efter PinS.

De omvärldsfaktorer som har påverkat SLA mest under året är ränteutvecklingen och eurokursen. Omvärldsläget fortsätter att påverka SLA. Behovet ökar av att kartlägga och analysera vår förmåga att upprätthålla verksamheten vid olika störningar.

Ett arbete med översyn av kollektivavtalet för piloter har pågått under året. Arbetet är ännu ej slutfört.

SLA-dagar har genomförts med all personal samlade vid två olika tillfällen under maj månad, denna gång även med all medicinsk personal samlad.

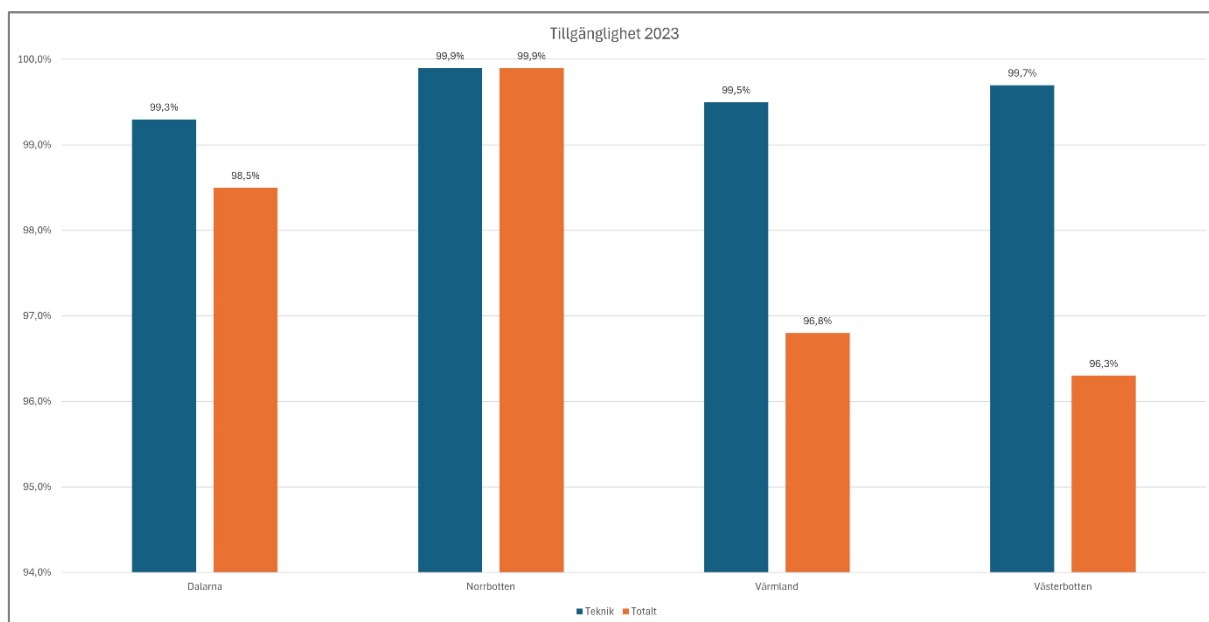
Ett kvalitetssystem har i samråd med medlemmarna startats upp under 2023 för att stärka förutsättningen för en bra framtida uppföljning och utveckling av en luftburen prehospital akut- och intensivvård.

En ny riktlinje för informationssäkerhet för SLA har antagits.

4.5.1 Tillgänglighet

- Tillgänglighet totalt för SLA har ökat från 97,6% (2022) till 97,9% (2023).
- Dalarna och Norrbotten har ökat total tillgänglighet från 2022 till 2023.
- Värmland och Västerbotten har minskat total tillgänglighet från 2022 till 2023.
- Tillgänglighet avseende teknik har ökat från 98,9% (2022) till 99,6% (2023).
- Samtliga baser har ökad teknisk tillgänglighet från 2022 till 2023.

Väderpåverkan redovisas inte i diagrammet nedan då det är regelstyrt och inte kan påverkas av SLA.

4.5.2 Flygtid och genomförda uppdrag

Verksamheterna har varit i full drift vid samtliga baser under 2023.

Flygtid uppdrag baseras på den tekniska flygtiden från det att helikoptern lättar till att den landar. *Flygtid övrigt* beräknas på samma sätt som ovan men avser träning, skolning och teknisk flygning.

Flygstatistik januari – december 2023

Flygtid (timmar)	Värmland	Dalarna	Västra Götaland	Norrbottnen	Västerbotten	Uppsala	Totalt
Flygtid uppdrag	425	415	885	665	674	1292	4356
Flygtid övrigt	32	33		46	52	10	173
Total flygtid	457	448		711	726	1302	4529
<i>Flygtid uppdrag 2022 (timmar)</i>	437	472		639	653		

4.5.3 Värmland

Produktion

Verksamheten har under året förlöpt på sedvanligt vis. 2023 började med en lätt sjunkande larmfrekvens som fortsatte under resten av året. Vi har ingen förklaring till det men en kontinuerlig dialog förs med SOS. Fördelningen mellan primäruppdrag och sekundäruppdrag ligger fortsatt tämligen konstant på ca 80/20 %. Sedan början av året startade registrering i det SLA-gemensamma uppdragsregistret vilket hittills fallit väl ut; vi har en nära 100-procentig registreringsgrad.

Under hösten påbörjades arbetet med helikopterns utlarmning från regionens egna larmcentral som ska hantera utalarmering från början av 2024. Verksamheten har fortsatt haft problem med en hög canceleringsfrekvens, framför allt beroende på utalarmeringens kvalitet. På primäruppdrag är andelen cancelerade uppdrag oavsett orsak lite drygt 72 %. Totalt inkom 1547 primäruppdragslarm under året. Förhoppningen är att detta kan bli bättre med en larmcentral i regionens regi.

Medicinsk utveckling

Det har pågått en utveckling med syfte att förbättra beredskapen vid större händelser. Rent konkret har vi hittills adderat två ”mascal” väskor i helikopter respektive akutbil. Dessa två tillsammans har utrustning för initial behandling av 10–12 patienter. Utöver det har vi skapat förutsättningar för att tre team läkare-HCM med ordinarie utrustning ska kunna larmas ut. Fortsatt kvarstår planering för att säkerställa larmvägar, avtal SLA och Region Värmland, Raket och samordning med övrig beredskap i regionen.

Ny Hamilton är inhandlad, nu med NEO mode vilket vi inte haft innan. Således har vi nu förmåga att ventilerar alla patienter oavsett ålder och vikt. Ny ultraljudsmaskin levererades under sommaren. Verksamheten har nu två likadana system i både ambulanshelikopter och akutbil. Kvarvarande system behålls i beredskapssyfte.

REBOA är nu en etablerad metod i verksamheten. Verksamheten har också i och med det påskyndat REBOA förmågan på Centralsjukhuset i Karlstad. Det har också kommit förfrågningar från andra baser för hjälp och tips vid införande av metoden. Ambulanshelikoptern har också varit mycket aktiv i arbetet med att införa ett Code Red larm vid trauma. Vidare har flertalet läkare och HCM varit delaktiga i utveckling och genomförande av AMTT. På basen

har vi utvecklat mer komplexa utbildningsmoment som knyter ihop medicinskt omhändertagande med flygoperativa procedurer såsom SIPS, light on skid och hot load. Dessa utbildningsmoment genomförs regelbundet, under vårterminen.

Personal

Personalmässigt fungerar det väl men det finns en viss omsättning på personal. En läkare har slutat. Sedvanlig rekryteringsprocess med flera olika steg som numera är etablerad i Värmland har genomförts med fem sökande. Inskolning av ny läkare är klar och denna har påbörjat sin tjänstgöring.

4.5.4 Dalarna

Produktion

Under 2023 utförde teamen vid Dalarnas ambulanshelikopter totalt 336 fullbordade uppdrag, jämfört med 349 uppdrag 2022. Av uppdragen 2023 var 273 (81%) primäruppdrag och 63 (19%) sekundäruppdrag. Av det totala antalet utförda uppdrag gjordes 56 med akutbil. Fördelningen mellan primär- och sekundäruppdrag har återgått till förhållandet som rådde före pandemin. Vidare under året agerade man bakre läkarstöd till ambulansen vid i underkant av 500 tillfällen.

De något mindre antalet utförda uppdrag (13 stycken) visar sig också i en minskad total flygtid under året: från 472 timmar 2022 till årets 415 timmar, en minskning med 13%. Nedgången i flygtid har fördelat sig jämt över året bortsett från månaderna januari, maj samt november då det flögs lite mer jämfört med föregående år. Även i Värmland har man sett en nedgång i flygtid under 2023 jämfört med 2022.

Ambulanshelikoptern startade 2023 på totalt 505 uppdrag jämfört med 558 uppdrag 2022. Av dessa uppdrag avbröts 169 i de flesta fall efter att ambulanspersonal anlät och bedömt patienten som kliniskt stabil och utan behov för prehospital intensivvård. Den andra huvudorsaken till att vi inte når fram till patient är väderförhållanden.

Antalet avbrutna larm, jämfört med 2022, har gått ner med 4%. Detta kan möjligtvis bero på bra samarbete med SOS och deras Inre Befäl (IB,) som mer träffsäkert kan lägga ut korrekta larm på oss. Samtidigt har den ökade erfarenheten hos helikopterbesättningen också gjort dem bättre på att åka på rätt larm.

Medicinsk utveckling

Skarp driftsättning av ett SLA-gemensamt system, i form av LOGEZE för verksamhetsregistrering och kvalitetssäkring, skedde i februari. Detta kommer resultera i goda möjligheter för multicenterstudier och med vetenskaplig kvalitet visa på SLA:s högkvalitativa ambulanshelikopterverksamhet. Under året 2023 har arbete av läkare och sjuksköterskor vid ambulanshelikoptern resulterat i sju prehospitala publikationer i vetenskapliga tidskrifter.

Vid den nordiska ambulanshelikopterträffen på Torpemoen/Norge representerades SLA av flera läkare och HCM:er, som även presenterade lokal forskning och ledde simuleringsövningar. En läkare föreläste vid HEMS-kongressen i Oslo i december.

Ett nytt system för hjärtkompression utvärderades under sommaren. Nytt ultraljud är inköpt och taget i bruk. Nytt övervakningssystem är upphandlat och leverans inväntas. Dagliga mikroövningar genomförs på basen.

Personal

Vår verksamhetschef avslutade sin anställning hos oss vid årsskiftet 23/24. En rekryteringsprocess har genomförts och ny verksamhetschef tillträder under våren 2024. En nionde helikopterläkare planeras också till verksamheten, vilket ska ge större utrymme för utbildningar, semesterplanering samt minska belastningen på länets anestesikliniker.

Två läkarvikariat har, efter inskolning under året, omvandlats till tillsvidareanställningar.

Alla medarbetare på basen har deltagit vid SLA-dagarna under våren och uppskattade basdaggar för läkare/HCM:er genomfördes i september.

Ekonomi

Resultatmässigt gör kliniken ett underskott på sju miljoner jämfört med nollbudget. Detta beror framför allt på inflationen, sämre kronkurs samt färre utomlänspatienter.

Övrigt

Ett arbete är påbörjat för att stärka regionens kris- och katastrofmedicinska förmåga.

4.5.5 Västra Götaland

Produktion

2023 har varit ett år där vi åter kunnat arbeta med att utveckla verksamheten efter Covid-åren. Våra nya PinS-procedurer har kunnat utnyttjas fullt ut. Nya medicinska procedurer gällande akut kejsarsnitt vid hjärtstopp hos gravid prehospitalt samt gällande handläggning av stroke har fastlagts tillsammans med våra patientmottagande enheter.

En viss ökning av såväl flygtimmar, primäruppdrag, sekundäruppdrag samt kuvöstransporter kan noteras under året.

Utmärkande händelser under året:

- Fullt utnyttjande av etablerade PinS-procedurer.
- Etablering av utryckningsbil på Säve.
- Nya medicinska rutiner vid stroke och perimortem sectio.
- Etablerande av sex utrustade och tränade katastrofteam för regionalt bruk.
- Överenskommelse om utträde ur Svensk luftambulans tillsammans med Region Uppsala.

Medicinsk utveckling

Våra katastrofgrupper har blivit komplett utrustade och organisationen övad. Ingen annan region i landet har i dagsläget en lika operativ katastroforganisation som VGR.

Övrigt

Omfattande arbete kring EU arbetstidsfrågan, ett arbete för att motverka en reform som om den genomförs leder till en skadeskjuten verksamhet och försämrad arbetsmiljö.

Övertag av bränsleanläggningar vid regionens helikopterplattor samt ersättning av bränsletank Säve.

Vår helikopter SE JSJ blev under hösten 2022 fleet leader, d.v.s. den individ av denna typ som flugit flest timmar i världen och har behållit denna position.

4.5.6 Uppsala

Produktion

Under 2023 utförde Luftburen Intensivvård totalt 724 uppdrag. Detta var en minskning av uppdrag jämfört med 2022.

Störst var minskningen inom intensivvårdstransporter med helikopter och kuvösuppdrag. Antalet primäruppdrag ökade jämfört med 2022 och intensivvårdsuppdrag utförda med flygplan ökade också.

Resultatet är förväntat och är orsakat av en bättre tillgänglighet av intensivvårdstransportörer från andra regioner. Både Region Stockholm och Västra Götaland har numera team som utför intensivvårdstransporter dygnet runt.

Orsaken till utökat flygplansanvändande beror på ovanligt dåliga väderförhållanden under hösten samt att vissa regioner kräver att flygplan används för transporter i stället för vår egen helikopter.

Medicinsk utveckling

Fortsatt arbete med att anpassa helikopterkabinen till digital journalföring och vår intensivvårdsbår. Detta arbete är mödosamt och fortskrider mycket långsamt och pågår fortfarande. Bårunderredet från VIPE 21 är försenat men vi har gjort små framsteg i arbetet med digital journalföring.

Personal

Den 1 oktober gick sjuksköterskorna över på ett tvåskiftsschema och både sjuksköterskorna och verksamheten är nöjda med det nya schemat. För läkarna sker ingen förändring i nuläget; dock kommer ett nytt förslag till läkarschema att arbetas fram under 2024 för att uppfylla lagkraven.

Övrigt

Samarbete fortsätter för att utföra intensivvårdstransporter med flygplan och helikopter tillsammans med Västra Götaland och Västerbotten. Samarbetet är mycket fruktsamt och bidrar till att öka Sveriges förmåga att utföra intensivvårdstransporter med hög kvalitet. Stockholm är numera en partner i det fortsatta arbetet att utveckla en god nationell förmåga för intensivvårdstransporter i framtiden och vi bedömer att vi har mycket goda möjligheter att nå ett resultat.

Vi vill också passa på att tacka för fina år tillsammans med Svensk Luftambulans. Vi har haft en mycket givande och trevlig tid med er där vi haft ett mycket bra klimat för samarbete och informationsutbyte. Vi har delat både med- och motgångar och även haft meningsskiljaktigheter kring vissa frågor men trots det har det alltid funnits stor respekt och förståelse för olikheterna hos alla parter. Vi kommer att sakna detta fina samarbete men vi är övertygade om att vi finner andra sätt att dela erfarenheter och kunskap mellan våra olika organisationer i framtiden.

4.5.7 Norrbotten

Produktion

Mycket fokus under fjärde kvartalet 2023 har gått till att få till ett hållbart arbetssätt ur EU synvinkel. Där målbilden är att hela helikopterteamet skall jobba efter EASAs flygregelverk utifrån vila. Där är vi ännu inte i mål och fortfarande finns många bitar som måste falla på plats.

Ett projekt "LIV team NORR" tillsammans med Svenskt ambulansflyg, KSA har genomförts där vi nu kan genomföra Fixed wing uppdrag när helikoptern inte kan lyfta på grund av väder.

Projektet-REACH med PinS är i slutfasen för Region Norrbotten där en valideringsflygning skall genomföras under första kvartalet 2024. Detta medför en stor säkerhetshöjning och ökar tillgängligheten på ambulanshelikoptern i sämre väder till de två destinationerna Kiruna och Sunderbyns sjukhus. En rutin för kommunikation vi Rakel med markbunden personal är i uppstartsfas och en utbildningsinsats med bl.a. Väktare behöver genomföras under första kvartalet.

På kommunikationssidan har samtliga piloter genomgått Grundutbildning i Rakelanvändning samt lokala sambandsplaner vilket breddat kunskapsnivån i helikopterteamet. Samtliga är även godkända för PNG 30 systemet.

Personal

HUET genomförs på samtliga sjuksköterskor och de två läkare som jobbat mer än ett år.

Förstudien på att göra Gällivare sjukhusplatta till en "godkänd" platta är klar och ett byggstartdatum inväntas från regionens fastighetsavdelning. En förstudie på Kalix sjukhusplatta skall bestämmas.

Medicinsk utveckling

Ett nytt ultraljud har investerats och där pågår ett projekt tillsammans med SLA att ta fram ett ramverk för att få använda ultraljudet ”Inflight”.

Vägambulansbehovet med 9490 har ökat med ca 20% och även omfattat primäruppdrag pga. Det är ambulansbrist i området. Här har vår IVA-ambulans gjort skillnad för regionens invånare.

Övrigt

Flertalet studiebesök på flera baser har genomförts: Harstad, Göteborg, Uppsala, Lycksele, Karolinska, Karlstad och Norrtälje för bl.a. helikopterinredningsstudier, Pins-procedurer, IVA-transport, arbetssätt vid vattenlivräddning, staticrope, vinschprocedurer FIPS och PinS-operationer.

4.5.8 Västerbotten

Produktion

Det har varit en bra höst utifrån flygväder och antal uppdrag.

Arbetet med att ta den nya kuvösen i drift är klart. Nu kan verksamheten ta uppdrag med kuvöstransporter vilket passar mycket bra utifrån att förlossningen i Lycksele öppnar den 19 februari.

Utbildning

Under november månad anordnade vi utbildnings- och planeringsdagar på Hotell Lappland, där såväl all medicinskpersonal som alla piloter och tekniker deltog. Två fullspäckade dagar som blev väldigt uppskattade av alla deltagare. Det var första gången alla kunde träffas sedan uppstarten av SLA i Lycksele.

Den medicinska personalen började dessa två dagar redan på morgonen med olika föreläsningar och övriga i besättningen anslöt till lunch.

Utbildningsansvariga fortsätter sitt arbete med utbildningar och microövningar. Ett mycket bra upplägg gällande utbildningar är uppbyggt utifrån drivande och aktiva medarbetare.

Personal

I årsskiftet har inskolning av en narkosläkare startat vilket känns väldigt positivt för hela verksamheten. Vi har kunnat rekrytera en narkosläkare, boende i Lycksele som tackat ja till en narkosläkartjänst. Narkosläkaren kommer att kombinera arbetet på sjukhuset med kontinuerlig helikoptertjänstgöring.

Vårdförbundet och Kommunal i regionen har tecknat ett nytt beredskapsavtal vilket är relativt liknande tidigare avtal. Ett arbete är gjort gällande ATL för att få till schema och arbetstidsförläggning för narkosläkarna utifrån att ATL börjar gälla fr.o.m. 1 februari för alla inom läkarförbundet. Alla passbyten för den medicinska personalen kommer framöver att ske på eftermiddagen för att få till en naturlig dygnsvila.

Övrigt

Nya beredskapsbilar är beställda och kommer att levereras under våren. De nya bilarna är elbilar och i nuläget håller Regionen på att installera elstolpar på sjukhuset samt på helikopterbasen.

I Umeå arrangerades under september månad konferensen SFAI (Sveriges förening för anesthesi och intensivvård). Under veckan fick två av våra narkosläkare möjlighet att föreläsa tillsammans med läkare från thoraxkliniken på NUS och anestesikliniken i Östersund om helikopterverksamhetens arbete samt hypoterma hjärtstopp och den tillhörande vårdkedjan.

4.6 SLA:s medicinska avdelning

Utmaningar och pågående projekt

Målsättningen att utveckla vår medicinska verksamhet ytterligare kräver en bra kvalitetsregistrering av verksamheterna. Medlemsregionerna har förbundet sig att registrera gemensamma kvalitetsparametrar i ett gemensamt kvalitetsregistreringssystem. Kvalitetsregistreringssystemet är nu i drift sedan drygt ett år.

En utvecklingsansvarig funktion har beviljats under 2023 och kommer att tillsättas under 2024.

Utbildning Med-SLA 2023

Ett beslut har tagits av direktionen under året om att säkerställa och utveckla AMTT-kurser samt den medicinska fakulteten för desamma. Vi har byggt upp en stark och välfungerande organisation som möjliggör för samtliga medlemsregioner att påverka vår gemensamma utbildningsverksamhet. Vi har byggt upp ett gemensamt ansvar i att utveckla utbildningsdelen så att den är anpassad efter samtliga medlemsregioners önskemål och krav.

SLA-dagar

Under maj månad genomfördes SLA-dagarna. Fokus låg på en nära dialog mellan basernas personal där erfarenhetsutbyte kring olika fall diskuterades.

En uppdatering av pågående forskningsarbete gjordes under dagarna.

Uppföljning och dialog kring kvalitetsregistreringssystem var även en programpunkt.

Region Uppsala föreläste utgående från ett visionärt framtidsperspektiv avseende luftburen prehospital intensivvård.

AMTT- kurs

Utbildningsgruppen har tillsammans med KMC (Katastrofmedicinskt centrum) genomfört två AMTT-kurser i Linköping. Kurserna fick mycket bra kritik från deltagarna på kursen.

5 Styrning och uppföljning av verksamheten

5.1 Måluppfyllelse (se även bilaga måluppfyllelse med aktiviteter)

5.1.1 Långsiktiga mål (2–5 år)

- SLA bedriver en samordnad ambulanshelikopter- och intensivvårdstransportverksamhet i hela Sverige.
- SLA är en förebild för operativa ambulanshelikopterverksamheter med hög tillgänglighet och flygsäkerhet samt god effektivitet.
- SLA är en aktiv part nationellt och internationellt, som driver kvalitetssäkring, forskning och kompetensutveckling inom luftburen prehospital sjukvård och intensivsjukvård.
- SLA är en del av en nationellt gränslös samverkansorganisation för all luftburen helikoptersjukvård.
- SLA:s långsiktiga arbete ska vara en del av att främja en god hälsoekonomi såväl regionalt som nationellt.
- SLA har en attraktiv och långsiktig personalstrategi.
- SLA följer upp åtgärder för en ekonomi i balans.

5.1.2 Kortsiktiga mål för SLA (2023)

- SLA ska ha en tillgänglighet om 98 % (exklusive stillestånd p.g.a. väder).
- SLA ska upprätthålla ett väl fungerande AOC.
- SLA ska etablera och förankra en kommunikationsplan.
- SLA ska genomföra åtgärder för ekonomi i balans samt genomlysning av delar av ekonomi.
- SLA ska ta fram avtalsunderlag för samverkan med Med-SLA.
- SLA ska ta fram en ny upphandlingsstrategi för helikoptrar och påbörja en upphandlingsprocess.
- SLA ska återuppta process för ägarbyte avseende helikopter JXA samt JXB.
- SLA ska i samverkan med Sveriges Kommuner och Regioner och andra inblandade myndigheter arbeta för en nationell samordning.
- SLA ska vara en aktiv part i arbetet med att skapa en nationell struktur för luftburna sekundärtransporter.
- SLA ska delta i dialoger och arbetet för uppbyggnaden av civilt försvar.
- SLA ska upprätta och färdigställa en säkerhetsskyddsorganisation.
- SLA ska lägga grunden för en attraktiv och långsiktig personalstrategi.

5.1.3 Finansiella mål för 2023 (måluppföljning)

Svensk Luftambulans ska inte ackumulera vinst utan bedriva verksamhet utifrån självkostnadsprincipen. Följande finansiella mål ska därför gälla för förbundet.

- SLA ska inte ackumulera vinst utan ska ha en budgetprocess och ekonomimodell som utgår från självkostnad.
- Ett eget kapital kan generas genom anslutningsavgifter från nya medlemmar eller överskott i verksamheten. Det egna kapitalet ska vara en buffert för att kunna täcka uppstartskostnader vid anslutning av nya medlemmar samt möta eventuella oförutsedda kostnader samt hantera likviditetsförändringar.

Storleken på det egna kapitalet för förbundet begränsas till ett belopp motsvarande högst 10 % av balansslutningen för föregående verksamhetsår, exklusive anslutningsavgifter. Om förbundets egna kapital överstiger begränsningen efter bokslutet skall den överskjutande delen återbetalas till förbundets medlemmar.

Vid beräkning av det egna kapitalet, enligt ovan, ska inbetalda anslutningsavgifter inte medräknas. Återbetalningsskyldigheten gäller således ej för inbetalda anslutningsavgifter, vilka i första hand ska användas till att täcka kostnader i samband med uppstart av nya baser.

Reglering av ekonomiska mellanhavanden vid utträde

I samband med Region Uppsalas och Västra Götalandsregionens medlemskap i Svensk Luftambulans upphörde 2023-12-31, har särskilt beslut fattats om regleringen av ekonomiska mellanhavanden enligt fastställd förbundsordning. Det innebär att kvarvarande anslutningsavgifter har reglerats enligt beslut.

5.2 Kontrollområden 2023

Direktionen har fastställt en internkontrollplan för 2023. Planen innehåller fyra kontrollområden.

Efterlevnad av gällande flygslagstiftning

1. Redovisa eventuella avvikelser till direktionen avseende resultat från Transportstyrelsens verksamhetskontroller av SLA:s tillstånd för att bedriva flygverksamhet.

Kostnadskontroll

1. Följa upp de poster som gett avvikelser i budget 2022,
2. Redovisa analys av avvikelse samt åtgärder för ekonomi i balans,
3. Följa upp och vid behov vidta åtgärder som följd av ekonomisk genomlysning av flygskola samt tekniskt underhåll.

Förutsättningar kring utlarmning av helikopter och minskning av antalet flygtimmar

1. Följa upp relationen mellan kostnader per flygtimme och utlarmningsfrekvens,
2. I samverkan med medlemmarna följa upp larmkriterier för utlarmning av helikopter,
3. Se över förutsättningar för en minskning av antalet flygtimmar.

Arbete med informationssäkerhet och säkerhetsskydd

1. Följa upp arbete och åtgärder för att stärka SLA informationssäkerhet samt säkerhetsskydd
2. Vid behov vidta åtgärder för att tillgodose behovet av förstärkt skydd.

Medicinska ansvarsförhållanden för HEMS-personal

1. Följa upp medicinska ansvarsförhållanden för HEMS-personalen,
2. Vid behov vidta åtgärder för att säkerställa att ansvarsförhållanden klargörs.

Uppföljning och rapport avseende interkontrollområden lämnas i samband med arbetsutskott, direktionsmöten, delårsrapporter samt årsredovisningen.

5.3 Uppföljning kontrollområden

Uppföljningen av genomförda kontrollåtgärder har redovisats inför direktionen och i delårsrapport 1 och 2. En sammanställning över resultatet av samtliga kontrollåtgärder lämnas till direktionen i samband med årsredovisningen. Rapporten ska både innehålla en redovisning av om åtgärderna är genomförda och om syftet med kontrollerna har uppnåtts.

Efterlevnad av gällande flygslagstiftning

Redovisning av genomförda kontroller har skett vid styrgruppsmöte och direktionsmöten under året. Samtliga kontroller är dokumenterade och protokollförda av Transportstyrelsen.

Kostnadskontroll

Direktionen har särskilt erhållit en redovisning för de poster som gett avvikelser i budget 2023. Det har särskilt redovisats inom ramen för delårsrapport 1 och 2, 2023. En åtgärdsplan för hantering av underskott har arbetats fram och redovisats som grund för beslut om åtgärder. Redovisning av genomlysning av ekonomin för tekniskt underhåll samt flygskolan har tagits under våren. Arbeta med kostnadsbesparande åtgärder pågår enligt plan.

Ett särskilt beslut om reglering av ekonomiska mellanhavanden i samband med hanteringen av utträde för två medlemmar har beslutats och godkänts av samtliga medlemmars regionfullmäktige.

Förutsättningar kring utlarmning av helikopter och minskning av antalet flygtimmar

Arbetet med att följa upp relationen mellan kostnader per flygtimme och utlarmningsfrekvens fortsätter under 2024. En ny modell för uppföljning är under framtagande av en sammansatt grupp med controllers från respektive medlem.

SLA fortsätter att i samverkan med medlemmarna följa upp larmkriterier för utlarmning av helikopter. Åtgärder har vidtagits under året och flera av medlemmarna ser fortsatt över utlarmningskriterier samt system för utlarmning.

I relation till ovan sker kontinuerligt aktiviteter för en minskning av antalet flygtimmar.

Arbetet med informationssäkerhet och säkerhetsskydd

En kartläggning om behov av åtgärder för att stärka SLA:s informationssäkerhet och säkerhetsskydd har vidtagits under 2023. En ny riktlinje för informationssäkerhetsarbete har tagits fram och förankrats bland alla anställda vid SLA. I samverkan med en konsult har en åtgärdsplan för verksamhetsskydd och säkerhetsskydd tagits fram. Arbetet fortsätter under 2024 med att stärka beredskapen inom olika områden. Åtgärder har vidtagits under året för att stärka SLA:s skydd.

Medicinska ansvarsförhållanden för HEMS-personal

Under året har en representant från Region Värmland bidragit i arbetet med att följa upp medicinska ansvarsförhållanden för HEMS-personalen.

Arbetet med att finna rätt åtgärder för att säkerställa ansvarsförhållanden mellan SLA och medlemmarna som vårdgivare behöver fortsätta under 2024 då detta ännu inte är färdigutrett.

6 God ekonomisk hushållning

6.1 Finansiell analys

6.1.1 Driftredovisning 2023

6.2 Årsresultat 2023

Svensk Luftambulans (SLA) År 2023	UTFALL 2023	Helårsbudget 2023	Avvikelse utfall 2023 - budget 2023
3 Verksamhetens intäkter	250	-	250
4 Kostn f personal, förtr valda	- 126 739	- 117 526	- 9 213
5 Kostn för köpt verks,material,bidr	- 574	- 880	306
6 och 7 Övriga verksamhetskostnader	- 64 399	- 63 447	- 952
79 Avskrivningar	- 22 421	- 22 247	- 174
8 Ägarbidrag	206 747	206 747	-
8 Int, kost utanför vsh-resultat	- 10 230	- 2 648	- 7 582
	- 17 365	0	- 17 365

För perioden januari till december år 2023 uppgick resultatet till -17,365 mnkr.

Intäkterna under året består av försäkringsersättning, vidarefakturerings samt ersättning för projekt SOLO 2022.

Verksamhetens kostnader uppgick till 214,1 mnkr, vilket är ca 10 mnkr högre än budgeterat.

I ovanstående tabell visar personalrelaterade kostnader ett totalt underskott på ca -9,2 mnkr mot budget och där lönekostnader står för ca -10,4 mnkr av underskottet. Av detta belopp utgör pensionskostnader som härrör från 2022 ca -3,2 mnkr.

Hög sjukdomsfrånvaro samt övrig frånvaro har behövt ersättas med övertid/inköp för att säkerställa tillgång på piloter och HCM. Årets budgeterade kostnader överskreds med -6,7 mnkr. Tillkommer gör ovan nämnda pensionskostnader på -2,1 mnkr.

Även inom huvudkontoret (HQ) har inköp behövt göras vid nyckelpersoners frånvaro och ett underskott uppvisas där på -0,7 mnkr. Tillkommer gör -0,6 mnkr för pensioner 2022. Verkstads- och underhållssidan har under året förlorat några medarbetare och har genom att ej tillsätta dessa tjänster fullt ut genererat ett överskott på 0,2 mnkr; belastning av pensionskostnader 2022 är -0,5 mnkr.

Under året har konsultinsatser behövts utöver budgeterat, bl.a. för slutbetalning av genomlysningen, säkerhetsanalys samt förstudie för upphandling av nya helikoptrar.

Kostnader för drift och underhåll av helikopter, inom kostnadsslag 6, ger ett överskott på ca 0,9 mnkr, där kostnaden för reservdelar och förbrukningsmaterial samt bränslekostnaden överstiger budgeten med -0,7 mnkr, medan PBH/SBH samt försäkringspremie ger ett överskott på 1,6 mnkr. Överskottet inom PBH/SBH beror på totalt lägre flygtid än budgeterat.

Resor och hotellkostnader överskrider budgeten med ca 0,2 mnkr. Övriga kostnader inom gruppen 6 överskrider budgeten med ca 1,3 mnkr där material såsom verktyg, möbler, arbetskläder och IT-utrustning står för merparten. Här återfinns även leasingkostnaden för våra basbilar samt korttidsleasing av bilar.

Kostnadslag 7 överskrider budget med ca -1,0 mnkr och beror främst på ovan nämnda konsultinsatser.

Från och med juni 2022 redovisas kostnaderna för hyrda lokaler från Karlstad Kommun som långtidsleasad finansiell anläggning.

Årets avskrivningskostnader uppgår till 22,4 mnkr varav 1,7 mnkr utgör avskrivning av långtidsleasing av lokaler.

De finansiella kostnaderna/intäkterna uppgår till 10,2 mnkr. Räntekostnader till långivare uppgår till 10,7 mnkr. Räntedelen för långtidsleasing av lokaler uppgår till 0,4 mnkr. Årets ränteintäkt på våra plusgiron uppgår till 0,8 mnkr.

Resultat per medlem

I nedanstående tabell redovisas kostnader och resultat per medlem i förhållande till ägarbidrag 2023. Region Norrbotten har i uppställningen gottskrivits ett ägarbidrag som är 245 tkr högre än budgeterat utifrån ett tillskott i form av ej fakturerad hyra för hangarplats för reservhelikopter i Gällivare.

Ae	Värmland	Dalarna	VGR	Uppsala	Norrbotten	Västerbotten	Totalt
SLA Gemensamt	9 567	9 564	5 480	306	17 477	17 470	59 864
Safety & Compliance	14	14	14	-	14	14	71
Crew Training	1 025	1 025	-	-	2 237	1 864	6 151
Flight Operation	104	104	-	-	104	104	418
Part 145	7 551	7 521	541	23	8 154	8 176	31 966
Ground Operations	20 295	19 719	58	9	26 695	23 001	89 777
Air Training Org (ATO)	220	220	1	-	220	220	881
Continuing Airworthiness	6 637	6 535	587	34	9 199	9 292	32 284
Med SLA	526	526	406	406	418	418	2 700
S:a kostnader	45 940	45 229	7 088	777	64 519	60 560	224 112
Ägarbidrag 2023	43 907	45 479	6 914	966	55 888	53 594	206 747
Resultat per ägare	- 2 033	251	- 174	189	- 8 631	- 6 966	- 17 365

Låneskuld och likviditet

Förbundet hade den 31 december 2023 på konton i Nordea Bank AB (publ.) 9 421 tkr. Av dessa utgörs 3 725 tkr av en omräknad euro-depå på 333,5 tusen EUR.

Ett långfristigt lån, med bunden ränta, finns upptaget hos Nordic Investment Bank på 46 175 tkr samt kortfristiga ettåriga och tvåårigt lån hos Nordea på totalt 253 910 tkr. Lånen hos Nordea har rörlig ränta kopplade till Stibor 3 mån + 0,54%.

Balanskravsresultat

Efter bedömning uppgår årets balanskravsresultat till -17 365 tkr.

Föregående årsresultat har återställt via ägartillskott.

Balanskravsutredning	2023	2022	2021
Årets resultat enl resultaträkningen	- 17 365	- 6 149	- 13 568
-Samtliga realisationsvinster	-	-	-
+ Realisationsvinst enligt undantagsmöjligheter	-	-	-
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjligheter	-	-	-
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	- 17 365	- 6 149	- 13 568
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-	-	-
+ Användning av medel för resultatutjämningsreserv	-	-	-
Årets balanskravsresultat	- 17 365	- 6 149	- 13 568

7 Finansiella rapporter

Bokslutsperiod

De finansiella rapporterna redovisar utfall för perioden 1 januari–31 december 2023.

7.1 Resultaträkning

Resultaträkning	Not	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
Tkr		2023	2023	2023	2022
	1				
Verksamhetens intäkter	2	250	-	250	5 167
Verksamhetens kostnader	3	- 191 711	- 181 607	- 10 104	- 183 296
Förlust vid avyttring/utrangering					
Avskrivningar		- 22 421	- 22 247	- 174	- 19 728
Verksamhetens nettokostnader		- 213 882	- 203 854	- 10 028	- 197 857
Ägarbidrag	4	206 747	194 963	11 784	195 202
Verksamhetens resultat		- 7 135	- 8 891	1 756	- 2 655
Finansiella intäkter		910	-	910	356
Finansiella kostnader		- 11 140	- 2 648	- 8 493	- 3 970
Resultat efter finansiella poster		- 17 365,3	- 11 539	- 5 827	- 6 269
Årets resultat		- 17 365	- 11 539	- 5 827	- 6 269

7.2 Balansräkning

Balansräkning (tkr)			
	Not	2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR	1		
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	5		
Preliminära anläggningar		-	4 842
Leasing byggnader	9	22 630	24 307
Maskiner och inventarier		13 996	14 857
Utbytes/reservdelar		915	870
Övriga materiella anläggningstillgångar		288 161	301 319
Summa anläggningstillgångar		325 703	346 195
Omsättningstillgångar			
kortfristiga fordringar	6	62 844	51 877
Förråd		1 668	1 668
Kassa och Bank		9 421	29 375
SUMMA TILLGÅNGAR		399 635	429 115
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Balanserat resultat	7	4 376	4 376
Balanserat anslutningsavgift		2 270	2 270
Periodens/årets resultat		-	6 269
Summa eget kapital		-	377
Skulder	8		
Kortfristiga skulder		342 747	356 469
Långfristiga skulder		46 175	49 320
Leasing byggnad		21 432	22 949
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		399 635	429 115

7.3 Noter

Not 1

Redovisnings- och värderingsprinciper

Förbundet redovisar enligt lagen om kommunal redovisning (1997:614) och följer god redovisningssed samt anvisningar lämnade av Rådet för kommunal redovisning (RKR). Intäkterna redovisas till verkligt värde av vad förbundet fått eller kommer att få.

Fordringar har värderats till det lägsta av anskaffningsvärde och det belopp varmed de beräknas bli reglerade. Övriga tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärde om annat ej anges.

Leverantörs- och kundfakturor med väsentliga kostnads- och intäktsposter periodiseras.

Löner och semester periodiseras över tid. Outtagen semester inklusive sociala avgifter skuldbokförs.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar enligt plan och eventuella nedskrivningar. Avskrivning sker linjärt över den förväntade nyttjandeperioden med hänsyn till väsentligt restvärde.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Fordon	7 år
Inventarier och maskiner	5–10 år
Helikopter	20 år
Reservdelar/utbytesdelar	20 år

Not 2 Verksamhetens intäkter		
	2023-01-01- 2023-12-31	2022-01-01- 2022-12-31
Vidarefakturerade kostnader	85	69
Ers försäkringsbolag för skada/stillestånd	114	
SOLO-projektet	51	
SKV ers sjuklönekostnader		212
Försäljning reservdel		170
Vite och skada Airbus		4 716
	250	5 167

Not 3 Verksamhetens kostnader		
	2023-01-01- 2023-12-31	2022-01-01- 2022-12-31
Personalkostnader	118 115	107 828
Utbildningskostnader	5 090	5 614
övr personalkostnader	3 471	2 742
Rekryteringskostnader	63	108
Inhyrd personal tekniker/piloter/adm	95	1 673
Kontors och förbrukningsmaterial	917	1 079
Arbetskläder och utrustning	887	1 205
Flygbränsle	10 927	12 549
Reparation och reservdelar helikopter	3 601	4 588
Serviceavtal helikopter	23 240	21 065
Övriga transportmedel	1 312	1 483
Resekostnader	3 453	3 673
Försäkringspremier	7 033	7 387
Adm tjänster Region Värmland	4 142	4 041
Revisionsarvoden	100	72
Konsultarvoden	1 485	500
AOC, Transportstyrelsen	659	693
Övrigt	7 122	6 997
	191 711	183 296

Not 4 Ägarbidrag		
	2023-01-01- 2023-12-31	2022-01-01- 2022-12-31
Region Värmland	43 907	40 111
Region Norrbotten	55 888	52 876
Region Västerbotten	53 594	54 789
Region Dalarna	45 479	41 545
Region Uppsala	966	468
Västra Götalandsregionen	6 914	5 414
	206 747	195 202

Not 5 Materiella anläggningstillgångar		
	2023-01-01- 2023-12-31	2022-01-01- 2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	396 094	264 528
Utrangering		
Pågående investeringar		4 842
Inköp	1 928	126 724
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	398 022	396 094
Ingående avskrivningar	- 49 899	- 30 171
Utrangering	-	-
Periodens avskrivningar	- 22 421	- 19 728
Utgående ackumulerade avskrivningar	- 72 320	- 49 899
Utgående redovisat värde	325 703	346 195

Not 6 kortfristiga fordringar		
	2023-01-01- 2023-12-31	2022-01-01- 2022-12-31
Kundfordringar	53 763	37 108
Varav ägarbidrag <i>53763 tkr</i>		
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	5 205	8 895
Övriga kortfristiga fordringar	3 689	5 014
Förskott, uppgrad, utrustning	187	860
	62 844	51 877

Not 7 Eget kapital		
	2023-01-01- 2023-12-31	2022-01-01- 2022-12-31
Balanserat resultat exkl anslutningsavgifter	- 2 647	- 9 192
Ägartillskott för täckande av underskott föregående år	- 6 269	13 366
ianspråktagande av anslutningsavgift NB/VB		202
Balanserat resultat		4 376
Balanserat anslutningsavgift	2 270	2 270
Periodens/årets resultat	- 17 365	- 6 269
Summa eget kapital	- 24 011	377

Not 8 Skulder		
	2023-01-01- 2023-12-31	2022-01-01- 2022-12-31
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	253 910	258 910
Långfristiga skulder till kreditinstitut	46 175	49 320
Långfristig skuld leasing lokaler	21 394	22 949
Leverantörsskulder	7 054	11 265
Upplupna personalkostnader	13 563	12 125
Avsatt pensioner och löneskatt	9 475	4 076
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	56 167	65 012
<i>Varav ägarbidrag: 53763 tkr</i>		
Kortfristiga skuld leasing lokaler	1 517	1 479
Övriga kortfristiga skulder	1 099	3 602
	410 354	428 738

Not 9 Leasing anläggningstillgång		
	2023-01-01- 2023-12-31	2021-01-01- 2021-12-31
Nuvärdesberäknat hyreskontrakt 15 år fr 220601 Karlstad Kommun lokaler SLA	22 630	24 307

8 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys (tkr)		
	2023	2022
Kassaflöde från den löpande verksamheten		
Årets resultat	- 17 365	- 6 269
Justering för ej likviditetspåverkande poster		
Av- och nedskrivningar	22 421	19 728
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		
Ökning (-) /minskning (+) av kortfristiga fordringar	- 10 967	48 391
Ökning (-) /minskning (+) av förråd	-	-
Ökning (+) /minskning (-) av kortfristiga skulder	- 13 722	47 349
Ökning (+) /minskning (-) av långfristiga skulder	- 1 517	24 428
Ökning (+) /minskning (-) EK	6 269	13 366
Kassaflöde från den löpande verksamheten	- 14 881	146 992
Investeringsverksamhet		
Investering i materiella anläggningstillgångar	- 1 928	- 106 276
<i>Investering i finansiella anläggningstillgångar</i>	-	- 25 290
Kassaflöde från investeringsverksamhet	- 1 928	- 131 566
Finansieringsverksamheten		
Amortering av långfristiga skulder	- 3 145,0	- 3 145
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	- 3 145,0	- 3 145
Årets kassaflöde	- 19 954	12 281
Likvida medel vid årets ingång	29 375	17 094
Likvida medel vid årets utgång	9 421	29 375

9 Drift- och investeringsredovisning

9.1 Investeringsredovisning

SLA har under året aktiverat investerat på totalt 6 770 tkr, varav 5 702 tkr utgörs av vid årets ingång pågående investeringar. Årets utbetalningar för investeringar utgörs av reserv för kommunikationsutrustning, Ipad-hållare till samtliga helikoptrar, retainer och dual adapter för reserv, samt en valutadifferens vid slutbetalning av sista fakturan av mod-kit.